

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 13 (1899)

Artikel: La pleiv de Medel, ses plevons e caplons de 1636 entochen da cheu
Autor: [s.n.]
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-182168>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.07.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

La pleiv de Medel,

ses plevons e eaplons de 1636
entochen da cheu.

Dal temps che sogn Sigisbert ha passau il cuolm d' Ursera ed ei vegnius a Muster per leu plantar il niev pumer dil christianismus ed extirpar la veglia planta dil paganismus, deva la petschna val de Medel bucina aschi emperneivla e rienta egliada sin la Desertina cun sia gloriosa abazia. Spess uauls tonschevan las tschemas dretg e seniester si encunter il blau orizont e mo tscheu e leu chuchiava in verd plazet ord ils stgirs caglioms. Sur quels paradavan sco schuldada tut en rietscha la splenduronta pezza, argientada de serius glatsches e neiv perpetna. Mo darar traversava il pass human questa vallada, sil pli il curaschus catschadur, cur ch' ei setractava de perseguitar il pellus uors ne il spert camutsch e la beinprecauta marmutta, aschia che quels animals savevan cheu en questa zupada regiun far libramein lur innozents giucs e spirar la frestg' aria. Segiramein ha sogn Sigisbert dont l' egliada sin quests pendus cuolms schau penetrar siu egl tras ils verds uauls, ed il pertratg vegn ad esser salzaus en siu intern: il fretg de miu operar vegn era a curdar tier a ti, petschna vallada. E quei intern pertratg ei era severificaus, schegie suenter biars tschiens onns.

La planta dil christianismus plantada da s. Sigisbert en la vallada desertinensa carscheva si ed ora tier in grondius pumer, che stendeva ora la sia romma sin tuttas varts, e sut l' umbriva dil qual il stäunchel viandont prendeva in preziau refrestg. Ed in de quels roms sestendev' era encunter Medel. Era cheu han els davos tschentaners vergai ils uauls stoviu

untgir e laschar paradar rientas, verdas pradas, sin las qualas vitgs ed uclauns secampeschon, habitai d'in rustic, valerus pievel. Igl onn, nua ch'ins ha entschiet a far ord la salvadia vall de Medel ina vall fritgeivla ed habitada, sa l' historia buc indicar. Cert ei che quei ei daventau empau per ga. Ina detga lai esser stau Medel in' alp de Cuera cun sia tegia ne tschalè a Curaglia, e va mia fleivla savida philologica buc en errur, sche dovei il num Curaglia vegnir neu da Cuera. Cheu stava aunc suenter regurdientscha de gliet viventa in tschalè cun en las crunas de caschiel, ed in esch fier, che surveva d'in temps sco perschun ed ei ussa da present duvraus sco local de far paun. Mo mia intent ei in tut auter, che quel de metter neu gl' origin dil pievel de Medel e l' entschatta della cultivaziun, quei ei plitost causa dell' historia civila; na, mia fin e mira ei plitost de mussar si en ina cuorta survista il temps e las circumstanzias, sut las qualas la vall de Medel ei daventada ina pleiv, e lura dasperas er' indicar ils aultreveri signurs plevons e caplons, che han tenor enconoschientscha surviu en questa pleiv.

El quindischavel tschentaner anflein nus Medel sco filiala della pleiv de sogn Gions a Muster, della quala ella ei allura vegnida separada. Schegie subdita alla pleiv de sogn Gions, sche haveva ella tonaton schon 1338 siu administratur ecclesiastic, il qual vegn cun ses subdits ensemblamein cun quel della baselgia parochiala neunavon en ina cuschenta dispeta pervia de taglias e raubas de mercanzia. Schon 1456 era la vall de Medel fetg populada, admodum populoza, di il document. Mo allontada, sco quei che la filiala de s. Martin, era ina milia tudestga della baselgia parochiala, sch' eran ils habitonts muort las grondas nevadas il temps d'unviern e la permavera muort inundaziuns dil Rhein caschunadas tras luar la neiv, savens impedi, de comparer a Muster tier las funcziuns ecclesiasticas. Biars petschens affons morevan aschia senza batten, ed il pauper moribund stoveva render sia davosa fladada senza mo veser in spiritual. Talas e semigliontas raschuns han commuentau il plevon de Muster sez, de seprender en per sias nuorsas e procurar a quellas aschi bandunadas ina meglra vivonda, ina pli nutritiva pastoraziun. Per quei motiv ei pia igl aultreveriu signur Gion Puthinger, da gliez temps plevon a s. Gions, sevolviu tier Sia Sontgadat e domondau da quella la separaziun della filiala de s. Martin dalla pleiv de s. Gions. Sin questa petiziun ha lura papa Calixtus III.

entras in brevet dils 8 d' Avrel 1456 incumbenzau igl avat Joannes della venerabla claustra de Muster, d'intercurir las raschuns exactamein e lura dar rapport. Havend avat Joannes fatg quei, eis el sil suenter vegnius auctorisaus de sorprendar la separaziun ed elevar la filiala de s. Martin tier ina baselgia parochiala cun in agien plevon. Quei ei daventau ils 20 de September 1456 el convent della venerabla claustra de Muster entras avat Joannes sco collator ed ordinarius loci. Denton era quei mo ina speziala separaziun, ferton che l'effectiva e compleina ei daventada per 1500 entras Monsignor Uestg de Cuera Heinrich V. barun de Hœwen.

Il ver spert e sen christian vegn enconoschius ord las ovras. Strusch era Medel in' independenta pleiv, ch'era il ver spert christian semussava veseivlamein en las ovras. Pertut salzavan sin crests e collinas baselgias e capluttas, aschia che mo paucas vischneuncas san oz il di numnar si tontas capluttas sco grad Medel. Aschia havev' il rom stendius encunter la vallada de Medel purtau neunavon in fretg, il qual vegneva gudius dals habitonts cun ver deletg.

La tradiziun tschenta sco pli veglia caplutta a Medel quella de Mutschnengia, dedicata a s. Bistgeun. Igl onn della fondaziun ei buc enconoschents; denton era la brev della consecraziun schon 1723, mo ei entras in bersehamment ida a piarder. La dedicaziun vegn celebrada l'emprema domengia de September. Datums enconoschents ein soletamein quels dils zens, dils quals in datescha 1728 e lauter il grond 1756, ed in ella sava della porta baselgia marcont 1670. Era in pér maletgs, che sesanflan en questa caplutta, meinan il ver conoschider anavos sin in ault datum.

Haveva ded in temps il viandont ed ha da present il turist davos dies Mompemedel ed eis el arrivaus sil post, nua ch'el gauda ina gienerala survista della vall de Medel, sche ves' el avon el las restonzas d' in caplut, numnaus il caplut Vergiera, bein enconoschents tras la fabla della gromma. Cheu stava, avon ch' il stradun sul Lucmagn ei vegnius baghigliaus, in caplut, ch' ei ussa transportaus sper la via dadens ils tunnels. Quel dovei ina giuvna ex voto (tras vut) haver laschau baghigiar essend stada en prighel dell' innocenza, laschond mintga sonda barschar en quel ina glisch. Cun lubientscha episcopala ei lu la glisch vegnida translocada a Mutschnengia en il caplut avon

la caplutta de s. Bistgeun, e vegneva lu la sonda envidada ensemblamein cun quella en la caplutta. Finalmein han aber ils commisaris episcopals 1856 lubiu de schar sut ella e far mo inaglich.

Avon che nus frin noss' egliada sin las autras capluttas, volein nus, sco il car lectur damonda era senza dubi, metter nossa peisa sin il pugn prinzipal, dil qual ils auters sesvilupeschan, numnadamein sin la baselgia parochiala. Quella sesanfla en il liug prinzipal della vallada, a Platta, e vegn numnada la baselgia de s. Martin. Sia fondaziun crod' el 15avel tschentaner. All'entschatta porschev' ella buca la grondezia presenta, essend ch' ella dumbrava da gliez temps mo 3 altars, ferton ch' ussa ha ella 5 altars. Sia consecraziun datesch' ord igl onn 1506 ils 25 d' October, ensemblamein cun quella dil sonteri, tras pader Stiaphen vicari, general, el num de Monsignor Uestg Ziegler de Ziegelberg. Igl onn 1744 eis ella, sco il datum sur la s-chintschala dat en, vegnida renovada tras vicari sur Gion Capeder, plevon da gliez temps, sco era carschentada en la presenta grondezia, ed il madem onn consecrada ils 10 de September tras Uestg Joseph Benedict, barun de Rost. Dals 3 zens, che la tuor baselgia porta, ein ils pigns culai 1512 ed il grond 1687.

Essend il viadi sur il Lucmagn, particularamain il temps d' unviern, fetg stentus e buca senza prighel, sche ha era il maun de buns umens voliu fundar sin quest cuolm in 'ustanza ed in confiart al pauper, basignus viadont. Quei ei puspei stau in' ovra gloriusa dals fegls dil semnader dil christianismus en nossas montognas, da s. Sigisbert.

Alla venerabla claustra de Muster ha ins d' engraziar l' esistenza dil hospiz de St. Maria cun la caplutta dil madem num. Il fondatur ei avat Joannes III, aschia in document dataus ils 28 de Schaner 1374. Sin in mir della baselgia sa ins legier il datum 1577, ferton ch' il zen datescha per 1802. Vivon stav' il hospiz buca sil plaz, nua ch' el sesanfla da present, mo bein plinengiu spel Rhein, nua ch' il sulom ei aunc oz veseivels. Sia translocaziun el liug present ei daventada muort las lavinas. Sin siu viadi a Muster ha s. Carli Borromeus priu albiert en quest hospiz e dovei haver dormiu sil fein ed esser secontentaus cun latg e chistognas.

Vesend la vinditscheivla claustra, ch' il viadi digl hospiz de s. Maria tochen tier l' emprema habitaziun seigi sur tut il

temps d'unviern in memia liung, essend de 2—3 uras, sche ha ella voliu porscher in secund albiert al staunchel viandont fondond in 'ura biabein plinengiu il hospiz s. Gagl, mademamein cun ina caplutta en honor de s. Gagl. Igl onn de sia fondaziun ei buca detagliaus, il zen indichescha gl'onn 1583.

Suondond gl'exempel dils bravs fegls de s. Benedetg, ha era la vischneunca el madem temps fondau cirsch'ina ura sut s. Gagl in tierz hospiz, numnaus s. Gion, cun ina caplutta en honor de quei sogn, tier la quala la pleiv fa mintg'onn ils 24 de Zercladur ina processiu. Il zen ei dataus 1580. In altar gothic, che sesanfl'en questa caplutta, ei vengonz d'ina particular'attenziun.

In'ura sut s. Gions, sesanfl' il davos vitg della vischneunca cul num Acla ne s. Giachen suenter il patrun della caplutta. Baghegiada eis ella 1850 e benedida da signur Pader Placi Tener, ch'era da quest temps plevon della vischneunca. Leu steva vivon ina capelletta, la quala pagava schon 1658 tscheins annual al plevon ed haveva siu urbari 1671. La consecraziun de questa caplutta croda sut Monsignor Uestg Constantin. Il zen ei culaus 1693.

Paucas minutas sut Acla stat majestus sin in crest la caplutta de Nosadunna el vitg Fuorns. Ell'ei consecrada 1682 ils 15 de Matg entras Uestg Uldaricus VI de Mont de Vella. La caplutta pagava schon 1658 in tscheins annual al plevon ed haveva siu urbari 1677, nua ch'ei vegn neunavon in fondatur Giachen Gigier 1670. Il zen ei dataus 1734.

In bien quart ura sut Fuorns demaneivel de Platta sesanfla il vitg s. Roc cun la caplutta de s. Roc, dals habitonts della vall gieneralmein numnaus Pardè. Questa caplutta ei consecrada 1592 ils 7 d'Uost d'Uestg Petrus II de Roscher de Zug. La dedicaziun croda la secunda domengia d'Uost. Il zen veder era senza datum, il niev ei culaus 1889 de frars Thener a Favugn e benedius domengia dil Rosari da plevon Anton Simeon.

Tut isolada sper enzaconts clavaus stat la caplutta de s. Giusep. Il liug vegn numnaus dalla vischneunca Pally. Il fondatur de questa caplutta dovei esser in cert Martin de Pally. Il zen ei dataus 1690. Igl urbari 1730.

Il liug della caplania ei Curaglia cun la baselgia de s. Clau. La caplania ei fondada 1642 ed approbada 1644 trass Uestg Joannes VI Flugli d'Aspermont. La baselgia ei vegnida baghegiada

en 3 onns e consecrada ils 7 de Fenadur 1672 d' Uestg Uldaricus VI de Mont de Vella. Il zen grond ei dataus 1815, il secund ei senza datum ed il tierz ord igl on 1666.

Sin la spunda dil pez Mureun allontanaus d' habitaziuns humanas schai il vitg Bisquolm cun la caplutta de s. Barla ne s. Onna, mo ussa cumminamein numnada de s. Brida. Il zen de questa caplutta porta il datum 1623 ed igl urbari meina vi egl onn 1677. Igl onn 1658 pagav' ella schon tscheins annual.

Uss aunc ina cuort' egliada sin la davosa caplutta della vischneunca de Medel, sin quella de s. Pieder en cadeinas a Soliva. Igl onn della fondaziun ei buc enconoschents, soletamein il zen datescha gl' onn 1609 e pagava 1658 tscheins annual al plevon. Siu urbari dat en igl onn 1677.

Havend dau ina cuorta descripziun della fondaziun della pleiv e dellas differentas baselgias e capluttas, sche vegn il car lectur era buca a refusar ina cuorta anecdota sur dils different plevons e caplons, che han durond biars decenis surviu e pastorau.

Dall' entschatta della fondatiun della pleiv entochen 1636 selai ei buc' orientar sur dils plevons de Medel, ed era suenter ein certs datums fixs, particularamain davart dil caplons, mo lignai. Tonaton hai jeu sesprovau de mo restar vid fontaunas certas, sco vid archivs e glieut enconischenta ed aschia rimnar aschi exact sco pusseivel. Tenor ina brev screta 1803 de Sur Camerer Gieriet ein sequents plevons stai avon alla vischneunca de Medel entschavond cugl onn 1636.

Sco emprem plevon vegn numnaus Sur Gieri Spescha, che ha pastorau 13 onns da 1636—1649.

Sin quel suonda Sur Christ Jagmettes 8 onns da 1649—57.

Sco tierz plevon vegn indicaus il Sur Uldaricus Gontner, che ha cun grond succes surviu 14 onns da 1658—1671.

Sin sia resignaziun han allura provisoricamein pastorau ella farria signur Donatus de Cabalzar, vivon caplon a Curaglia e signur Benedictus Vinzens, domisdus biabein in meins.

1671 ha allura Sur Petrus de Cadurisch surpriu la pleiv de Medel ed ha pastorau cheu la bialla rietscha de 11 onns.

Egl onn 1675 ei vegniu teniu en questa pleiv in capetel gieneral, nua che la frequentaziun dellas ustrias a Glion ei vegnida interdeta per ils signurs spirituals.

Suenter la demissiun de quest premurau plevon ei succediu Ludovicus Jagmet ed ha surviu 6 onns.

1688 anflein nus Sur Decan Caspar Jagmet en la pastoraziun entochen 1692.

Sin Sur Decan Jagmet ei lura suondau signur Docter Leonhard Boschnaunga, che ha pastoraü 13 onns. El ei igl emprem, che vegn neunavon en il cudisch de batten vegl, ch'exista aunc. Resignau ha el la pleiv de Medel 1707, pia arrivaus 1694. Durond la vacatura da 92—94 ha provisoricamein surviu la pleiv signur Pader Placi Rentimann, Decan dil venerabel Convent da Muster.

1708 la fin de Schaner ne l'entschatta de Fevrer ha allura Sur Jacob Schmidt S. Th. D. surpriu la pleiv per 7 onns, aschia surviu tochen 1716 il Fenadur. La vacanta plaza de plevon ei allura per 2 meins vegnida remplazada tras ils aultreveri signurs caplon de Rungs e Pader Ildefonsus de Curtins.

1716 ha allura il September signur Pader Benedetg Simeon dil Convent de Muster pastoraü tochen 1717 de S. Gieri. Sin signur Pader Simeon ei allura Sur Otto Cavegn suondaus sco plevon e ha surviu 5 onns tochen 1723.

Havend Sur Cavegn resignau la pleiv de Medel, sch'ei quella vegnida surdada de s. Marc 1723 a Sur Florin Jagmet, che havev' in onn surviu ella Caplania. Suenter haver operaü cheu 7 onns en la farria, ha el surdau quella 1730 a Sur vicari Gion Capeder de Mutschnengia, che ha surpriu la pastoraziun ils 24 d'Avrel. El era naschius 1705 ils 16 de Mars ed ei suenter ina biälla pastoraziun de 32 onns morts 1762. Sut el ei la baselgia parochiala 1744 vegnida carschentada en la grondezia, ch'ella porscha da present.

Ina speziala menziun mereta igl aultreveriu Sur Placi Genelin, che ha 35 onns surviu alla vischneunca de Medel sco caplon ne plevon. 18 onns anflein nus el activs en la caplania e 17 onns da 1762—1779 en la farria.

Buca meins mereta de vegnir menzionaus il Sur Camerer Gion Antoni Gieriet de Tujetsch, che ha schau vegnir tier alla vischneunca de Medel, durond sia pastoraziun de 37 onns, nunditgeivels merets. Sco plevon ha el surviu a Platta durond 35, tochen 1814, nua ch'el ha muort fleivlezia en ses vegls dis surpriu la caplania de Curaglia per 2 onns. Allura eis el 1816 serendius sco caplon en siu liug nativ a Sedrun, nua ch'el ha ils 20 de Schaner 1820 rendiu siu spert els mauns dil Segner.

Sin la ludeivla e vengonza pastoraziun de Sur Gieriet ei 1817 suondau sco plevon ils 20 de Mars Sur Gieri Huonder de Muster, che haveva avon pastoraui a Curaglia sco caplon. 1817 ha el lura resignau la pleiv de Medel per suenter surpender quella a Ruschein, nua ch'el ei morts.

Sin Sur Gieri Huonder ei Sur Mathias Capeder de Curaglia vegnius priu si sco plevon ed ha cheu cun nunstuncienteivel maun luvrau la bialla rietscha de 23 onns, entochen ch'el ha 1850 de s. Gieri resignau la pleiv per serender en veta privata a Curaglia. Igl onn 1850 anflein nus el puspei en la pastoraziun sco caplon a Sumvitg, nua ch'el ei morts 1854 ils 16 de Matg.

Da 1840—42 ha pastoraui sco plevon a Medel il signur Pader Baseli nativ de Muster, che ha fatg atras ina variusa metamorphosa. Igl emprem anflein nus el sco conventual a Muster, silsuenter sco plevon a Muster, sisu lu puspei conventual e suenter danovamein plevon a Muster.

Sin sia resignaziun ei suondau 1842 il Matg Sigr. Pader Placi Tener, conventual della venerabla claustra de Muster, suenter haver surviu 2 onns a Curaglia sco caplon. Suenter sia pastoraziun ei la pleiv stada durond 2 onns vacanta da 49—51.

1851 ha allura sur Nicolaus Huonder, nativ de Muster surpriu la pleiv de Medel. El era naschius 1838 ils 4 de December e daventaus spiritual ils 30 d' Uost 1835. Dals 16 de November 1835—1837 ils 26 d' Uost ha el surviu sco gidonter a Muster tier il Sigr. Pader Beat Ludescher.

Silsuenter eis el ius el Lichtenstein a BERN sco vicari tier il Sur plevon Schaedler tochen la fin de November 1838, nua ch'el ei serendus sco plevon a Siath e surviu leu tochen 1851. 1851 ha el allura surpriu la pleiv de Medel per consumar leu ses dis, tochen che la mort ha fatg fin a sia veta ils 22 d' Avrel 1875.

1875 ils 17 de Matg ei Sur Gieri Anton Simeon nativ de Lonsch vegnius elegius sco plevon ed ha surpriu la pleiv ils 27 d' Uost dil medem onn. Naschius 1849 ils 16 de December, ordinaus spiritual ils 10 d' Uost 1873. Dagl October ils 10. 1874 entochen Uost ils 11 staus moderator e professor ella claustra de Muster. Ha da 1875 tochen da present pastoraui cun bien succes e per gienerala contentientscha a Medel, nua ch'el vegn adina a restar en buna memoria.

Egl onn 1642 croda, sco sura indicau, la fondaziun della caplania. Sco emprem caplon de quella ha Sur Mathias de Florin surviu durond dus onns.

Sin quel ei suondau 1644 Sur Jacob de Buretsch. Suententer haver pastoraun sco caplon entgens onns cun bien succés, ha el dau en sia demissiun e surdau sia plaza a Sur Donatus Cabalzar, sut il qual la caplania ei vegnida approbada. Quel ha pastoraun cheu la bialla rietscha de 40 onns e surdau lura sia pastoraun els mauns de Sur Joan de Lathour, che ha era prestau alla caplania buns survetschs durond il spazi de 34 onns. Era siu successor Sur Paul de Rungs mussa si 15 onns de fritgeivla pastoraun.

Sin Paul de Rungs ein lura en quort temps succedi Sur Florin Jagmet, Sur Juli Solèr in onn e Sur Jacob Tgetgiel era in onn; 1726 ei allura Sur Joan Antoni Berther vegnius prius si sco caplon per onn e miez, ei aber 1728 vegnius cun gronda majoritat confirmaus per 5 onns. Ad el ha la caplania d'engraziar ils 2 zens gronds, dils quals (ins sa cun quei ch'il datum maunca buca per franc) mo il secund exista da present; il grond en honor de s. Clau ed il secund en honor de Nosadunna dil s. Carmel. Era ein sut quei premurau caplon il chor e la s-chintschala della caplania vegni eregi. 1733 eis el allura vegnius prius si dalla vischneunca per veta duronta.

Sin Sur Berther ei lura suondan Sur Jacob Simeon per 8 onns. Suententer sia demissiun ei vegnius elegius sco caplon per 6 onns Sur Placidus Genelin. Mo plaschend l'aria de Medel ad el zun bein, sche ha el pastoraun aunc da pli 12 onns ed ei lura sil suenter intraus ella pastoraun pleiviala 1762 e restaus leu tochen 1779.

Havend Sur Placi Genelin surpriu la pleiv ei allura Sur Jacob Tgietgel vegnius elegius sco caplon, mo ha en sia pastoraun de strusch in onn schon stoviu bandunar sias nuorsas per ir vi avon il tron divin e render quen. Sin quel ei lura suondau Sur Joseph Antoni Cavigielli, che ha surviu tochen da S. Gieri 1766. Sin quei ei lura succedin ina vacatura della caplania e durond quella ha la venerabla claustra de Muster surpriu la pastoraun tras signur Pader Beda. Tras Sur Caspar Martinus ei la scala della casa, sco il camin e la cuschina vegni reparai sin ses agiens cuosts.

1768 ha allura Placidus Genelin surpriu la caplania e prestau nunditgeivels survetschs trass restaurar la baselgia e metter neu las staziuns della via della crusch.

Sin quei premurau caplon ei lura Sur Lucius Bosly succedius per 2 onns.

1777 anflein nus ella pastoraziun della caplania Sur Joseph Anton Föhn entochen 1785. 1777 ha in barschament intschendrau il vitg Curaglia.

1785 anflein nus igl emprem caplon nativs de Medel Sur Martin Simoneta. Ad el vegn ei scret tier la procuraziun della statua de S. Onna e dellas reliquias de St. Liberat, s. Grobi, Justin e Modest, che sesanflan da mintga maun digl altar grond.

1791—92 ha Sur Peter Wella pastorau sco caplon a Curaglia. Sin lez ei lura 1792 Sur Jacob Degonda vegnius clomaus sco caplon ed ha surviu tochen 1799. Entras el ei la stiva vegnida tabliada e la seiv digl jert eregida.

Suenter ch' il vitg Curaglia ei 1799 staus sblundergiaus e barschaus dals Franzos ei Sur Sigisbert Frisch de Zignau, Capitular de Muster, vegnius elegius per 2 onns sco caplon ed ei 1801 vegnius confirmaus per 4 onns. 1802 ils 2 de Matg ei allura Sur Sigisbert Frisch vegnius tras avat Theodor de Castenberg numnaus administratur dil venerabel convent de Muster ed aschia necessitaus de resignar la caplania. Mo sin rugar della ludeivla suprastonza eis el restaus tochen tier survegnir in niev caplon, ch'ei suondaus en la persuna de Sur Johann Antoni Beer, che ha surviu tochen 1805, nua che Joseph Maria Arnold d' Uri ha surpriu la caplania per 4 onns tochen 1809.

Sin quel ei suondau Sur Giachen Franzestg Gieriet, che vegn aunc menzionaus 1810 ils 25 de Schaner.

1812 Juli 12 Sur Gieri Huonder. 1814 Juli 20 Gion Antoni Gieriet, ch'ei aber 1815 il September buca pli (1815—1816?).

1817 il Mars era sco caplon a Medel Sur Michel Gienal 1818 Uost ils 6 Sur Joseph Maria Camenisch. Sin quel ei suondau per 4 onns Sur Stiaphen Schmidt. 1830 Juli 18 vegn citaus sco caplon il Sur Martin Spedin. 1834 November ils 12 Sur Gieri Crufer. Sin quel ei suondaus il Sur Spescha. Suenter quel ha la venerabla claustra surpriu la caplania e prestau gronds survetsch entras la pastoraziun dils signurs Pader Plazi, Pader Augustin, Pader Sigisbert e Pader Joseph.

Sin quels ha allura Sur Caduf de Schluein pastoraü ella caplania e resignond ha 1860 Sur Paul Gualino dil Piemont surpriu quella e surviu 27 onns tochen tier sia mort igl Juli 1887. Da 1887 ils 11 de Fenadur entochen 1889 ei la caplania stada vacanta. Suentar ha 1889 Sur Gion Pieder Simeon oriunts da Lonsch surpriu la caplania ed aministrau quella tochen 1894 ils 4 de Fenadur, nua ch' el ei serendus sin giavisch de Monsignor Uestg Battaglia sco plevon a Rueun. Suentar sia resignaziun ei la caplania puspei stada vacanta da 1895--1898, nua che Sur Anton Schmid nativs de Muster ha surpriu quella.

Aschia vesein nus l'ovra de Sogn Sigisbert realisada e secomplenida. In'ovra de lavur e bregia, mo ina veramein vengonza dell'admiraziun e della descripziun. Nus havein viu co umens, vengonz de vegnir numnai, han luvrau e sestentau per plantar e mantener al pievel de Medel il ver sen christian e co ils plaids de Christus ein severificai: „Buca tema, mia petschna montanera, pertgei jeu sundel cun tei tochen la fin.“

Venzin Joachim, stud. theol.,
da St. Roc-Medel.

